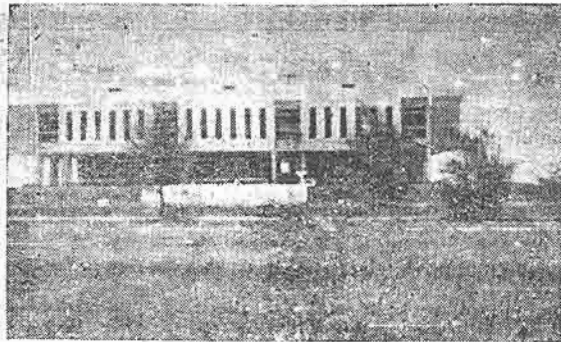

หอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี

ปราโมทย์

กรมท

"เคนเนดี" เป็นชื่อที่คนส่วนมากรู้จักดี แต่ถ้ายาจะจงลงไปถึง เคนเนดี ที่เป็นชื่อหอสมุด เข้าใจว่าคงมีคนออกจำนวนไม่น้อยที่ไม่รู้จัก ทั้งนี้ เพราะหอสมุดเคนเนดี จัดเป็นหอสมุดน้องใหม่สุดในบรรดาหอสมุดทั้งหลายในบ้านเมืองของเรา

ประวัติความเป็นมา หอสมุดเคนเนดี หรือเรียกชื่อว่า หอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี นี้เกิดขึ้นมาได้ด้วยการริเริ่มและดำเนินงานของ พล.จ. ท่าน พันเอก ถนิต คอมันต์ ประธานมูลนิธิจอห์น เอฟ. เคนเนดี กล่าวคือในขณะที่ท่านดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพัฒนาภาคใต้ ท่านได้ดำริที่จะสร้างหอสมุดสำหรับภาคใต้ขึ้น ทั้งนี้เพราะเล็งเห็นถึงประโยชน์ทางด้านการศึกษาของประชาชนในภาคใต้ ประกอบกับขณะนั้นรัฐบาลได้เริ่มก่อตั้งมหาวิทยาลัยภาคใต้ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์) ขึ้นที่ปัตตานี จึงเห็นสมควรให้สร้างหอสมุดดังกล่าวในบริเวณมหาวิทยาลัย โดยมูลนิธิฯ จะเป็นผู้ออกเงินค่าก่อสร้างให้ทั้งหมด จึงได้ตั้งชื่อหอสมุดแห่งนี้ว่า หอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี โดยตั้งความหวังว่า จะให้หอสมุดแห่งนี้เป็นหอสมุดสำหรับประชาชนชาวภาคใต้ แต่ให้อยู่ในความรับผิดชอบและดำเนินงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การก่อสร้าง หลังจากได้ตกลงเลือกสถานที่เรียบร้อยแล้ว ทางมูลนิธิได้เรียนเชิญ พล.จ. ท่านจอมพล ถนอม กิตติขจร ทำพิธีวางศิลาฤกษ์ตัวอาคารเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๑๓ โดยมีบริษัท สากลเนรมิตเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง ซึ่งสัญญาว่าจะให้แล้วเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ เพื่อให้ทันเปิดใช้ในปีการศึกษา ๒๕๑๔ แต่เมื่อสร้างจริงๆ ปรากฏว่าแล้วเสร็จในเดือนพฤษภาคม และทั้งไว้โดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ใดๆ ตลอดปี ๒๕๑๔

หอสมุดแห่งนี้เพิ่งจะทำพิธีเปิด เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๕ โดยมี ฯพณฯ ท่านจอมพล ถนอม เป็นประธานในพิธีเปิด โดยที่ยังมีได้ติดตั้งเฟอร์นิเจอร์ภายใน แต่ได้อาศัยอุปกรณ์จากห้องสมุดเก่าของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เข้ามาใช้ชั่วคราวก่อน

งบประมาณการก่อสร้าง ทางมูลนิธิ จอห์น เอฟ. เคนเนดี ให้เงินก่อสร้างอาคารพร้อมเครื่องปรับอากาศ เป็นเงิน ๓,๕๕๕,๐๐๐.- บาท หลังจากก่อสร้างตัวอาคารเรียบร้อยแล้ว ทางมูลนิธิ ฯ ยังได้ทรงร่งจ่ายให้เป็นค่าอุปกรณ์ และค่าติดตั้งไฟฟ้าสำหรับห้องสมุดอีก ๑๓๒,๙๔๘.- บาท แต่เนื่องจากภายในหอสมุดยังไม่มีเฟอร์นิเจอร์ใดๆ ทางมูลนิธิ ฯ จึงได้ตกลงจะทรงร่งจ่ายให้เป็นค่าเฟอร์นิเจอร์ภายในอีก ๓๐๐,๐๐๐.- บาท ทราบว่าขณะนี้ทางมหาวิทยาลัยกำลังดำเนินการอยู่ เกี่ยวกับการติดตั้งเฟอร์นิเจอร์

การให้บริการ โดยหลักการแล้วหอสมุดเคนเนดี เป็นหอสมุดสำหรับชาวภาคใต้ทุกคน ดังที่กล่าวแล้ว แต่ในทางปฏิบัติจริง ผู้ที่ใช้บริการคงมีเพียงนิสิตนักศึกษา และอาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์ ม. สงขลานครินทร์เป็นส่วนใหญ่ บุคคลภายนอกโดยทั่วไปจะใช้บริการของหอสมุดบ้างก็เพียงครั้งคราวทางหอสมุดเองเปิดใช้อาคารหลังนี้เพียงชั้นล่างของตัวอาคารเท่านั้น ส่วนชั้นบนยังคงปล่อยว่างเปล่า ทั้งนี้เพราะยังไม่มีเฟอร์นิเจอร์ติดตั้งแล้ว

ปัจจุบันหอสมุดมีหนังสือประมาณ ๙,๐๐๐ เล่ม จัดแบ่งไว้เป็นหมวดหมู่ตามระบบทศนิยมของดิวอี้ มีวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ประมาณ ๒๕๐ รายการ หนังสือพิมพ์ ๑๒ ฉบับ โดยเฉลี่ยจะมีคนเข้าใช้บริการ ประมาณวันละ ๑๐๐ คน ซึ่งเป็นสถิติที่น่าพอใจสำหรับหอสมุดที่ลงทุนด้วยเงินจำนวนมากเช่นนี้

เจ้าหน้าที่ หอสมุดแห่งนี้มีเจ้าหน้าที่ประจำเพียง ๓ คน โดยเป็นอาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์ ทำหน้าที่บรรณารักษ์ ๒ คน เสมียนพิมพ์ซึ่งยังคงเป็นลูกจ้างอีก ๑ คน นอกจากทำงานในหอสมุดแล้วจะต้องทำหน้าที่สอนอีกด้วย

ปัญหา หอสมุดแห่งนี้ยังมีปัญหาที่จะต้องประสบ และต้องแก้ก็อีกมากมาย เท่าที่เห็นเด่นชัดในขณะนี้ได้แก่

๑. ปัญหาเกี่ยวกับเฟอร์นิเจอร์ หอสมุดแห่งนี้สร้างมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๓ เสร็จปี ๒๕๑๔ เปิดใช้ ๒๕๑๔ โดยยังไม่ได้ออกเฟอร์นิเจอร์ จึงต้องเปิดใช้เพียงอาคารชั้นล่างเพียงชั้นเดียว โดยอาศัยครุภัณฑ์จากห้องสมุดเก่าของคณะศึกษาศาสตร์เข้าไปใช้ชั่วคราวก่อน ทราบว่าทางมูลนิธิฯ ทดลองจ่ายให้แล้ว และเขียนแปลนเสร็จแล้ว แต่ไม่ทราบว่าทำไมจึงยังไม่ติดตั้ง

๒. บรรยากาศ แบบแปลนของหอสมุดแห่งนี้ต้องการให้ใช้เครื่องปรับอากาศทั้งหลัง แต่ทางคณะฯ ไม่มีเงินจะจ่ายค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องปรับอากาศ เพราะจังหวัดบึงคานีใช้ไฟฟ้าเอกชน ค่าไฟฟ้าแพง ก็ต้องแก้ปัญหาด้วยการเปิดหน้าต่างซึ่งมีเพียงผนังละบาน เพื่อให้มีอากาศหายใจกันบ้าง แต่ก็หนีไปพ้นเสียงบ่นของผู้ใช้บริการว่า "ร้อน" นอกจากนี้ยังทำให้เกิดปัญหาหนังสือหายออกไปทางหน้าต่างอีกด้วย

๓. จำนวนหนังสือและวัสดุ ตามความมุ่งหมายจะให้เป็นหอสมุดสำหรับภาคใต้ แต่มีหนังสือเพียงหยิบมือเดียว งบประมาณที่ได้รับในการซื้อหนังสือ ก็ได้จากคณะศึกษาศาสตร์เพียงทางเดียว และยังไม่แน่นอนว่าปีหนึ่ง ๆ จะได้อะไร เพราะใช้รวมกันในงบประมาณค่าใช้สอยของคณะฯ

๔. ปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ทางฝ่ายบริการ แม้แต่เสมียนพิมพ์ก็ยังคงเป็นเพียงลูกจ้าง ฉะนั้นจึงต้องอาศัยนักศึกษาที่สนใจและมีเวลาว่างมาช่วยในงานด้านนี้

ส่งท้าย หอสมุดเคนเนดี เป็นหอสมุดที่อายุน้อยมาก และกำลังจะเติบโตในอนาคต แต่มีปัญหาที่ต้องแก่มาก โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับการเพิ่มจำนวนหนังสือ เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และมีจำนวนเหมาะสมกับตัวอาคาร ก็เห็นจะต้องบอกว่า "หอสมุดเคนเนดีต้องการความช่วยเหลือจากท่านด้วย"

